

ХАРЬКОВЪ.

ПРИБАВЛЕНИЯ КЪ ХАРЬКОВСКИМЪ ГУБЕРНСКИМЪ ВѢДОМОСТЯМЪ.

(Выходятъ по Понедѣльникамъ, Средамъ и Пятницамъ).

(Годъ четвертый).

Подписная цѣна на Прибавленія:
Безъ доставки и Съ доставкою
пересылки. и пересылкою.
За годъ 2 р. 2р. 50 к. с.
—полгода 1 р. 25 к. 1 р. 60 к. с.
На Губернскія Вѣдомости:
Безъ переплета . . . 3 р. сер.
Въ переплѣтѣ . . . 3 р. 85 к.
За доставку на домъ или пе-
ресылку по почтѣ въ годъ 50 к.

№ 104.

СРЕДА.

24-е Октября.

1862.

Подписавшіеся на оба изданія
платить за пересылку или до-
ставку только 50 коп. сереб.

Подписка принимается въ Кон-
торѣ Редакціи, въ нижнемъ эта-
жѣ дома Губернскихъ Присут-
ственныхъ мѣстъ.

Частныя объявленія принима-
ются за букву и цифру по 1/4
коп. сер. за каждый разъ.

Статьи для напечатанія и вообще всякаго рода извѣстія просятъ присыпать на имя Редактора.

СОДЕРЖАНИЕ: Обѣдъ въ харьковскомъ университѣтѣ, 6-го октября 1862 года.—Про тепло.—Пожертвова-
нія.—Отвѣты редакціи.—Частныя объявленія.—

ОБѢДЪ ВЪ ХАРЬКОВСКОМЪ УНИВЕРСИТЕТѢ, 6-го
ОКТЯБРЯ 1862 ГОДА.

(Окончаніе).

На всѣ выраженія уваженія и любви высказанныя съ неподдельною искренностью, Александръ Петровичъ отвѣталъ съ тою скромностью, какая всегда отличала его, какъ человѣка и какъ ученика: «Грустно и тяжело мнѣ разставаться съ вами, сказалъ бывшій нашъ ректоръ. Прежде, чѣмъ я принялъ рѣшеніе отказаться отъ профессуры при имѣющейся въ виду вакансіи, мнѣ предстояло выдержать трудную борьбу съ одной стороны—между привязанностью къ университету, которому я обязанъ всѣмъ, къ вамъ любезнѣйшіе мои товарищи, и къ вѣреннымъ вашему руководству молодымъ людямъ, а съ другой—между сознаніемъ всей важности профессорскихъ обязанностей, которая, въ случаѣ занятія мною вновь каѳедры, я чувствую себя не въ силахъ нести такимъ образомъ, что-бы

душа моя находила отраду въ чтеніи лекцій и что-бы я могъ по совѣсти сказать, что выполнилъ долгъ мой въ отношеніи къ наукѣ и къ слушателямъ. Я называлъ бы счастливѣйшею ту минуту въ моей жизни, когда-бы получилъ возможность вступить снова въ вашъ кругъ, но повторяю, я рѣшусь искать каѳедры или позволенія читать частно университетскій курсъ въ такомъ только случаѣ, когда буду въ состояніи предложить моимъ слушателямъ не одинъ только сводъ результатовъ, добытыхъ другими, хотя-бы провѣренныхъ критикой и изложеніи въ систематической формѣ, но и мои собственные воззрѣнія на содержаніе и значеніе науки, которая въ наше время приобрѣла такую важность, что ей по праву принадлежитъ имя наставницы жизни, какъ называлъ ее еще Цицеронъ, и отъ указаний которой едва-ли независитъ правильное рѣшеніе большей части вопросовъ, волнующихъ современныя общества. При такихъ только условіяхъ дѣятельность профессора имѣла-бы для меня неотразимую прелесть и я не промѣнялъ бы ее ни на

какую другую службу въ мірѣ. Грустное чувство, возбуждаемое во мнѣ сознаниемъ слабости силъ моихъ къ вполнѣ достойному прохожденію академического поприща, еще болѣзниче отзыается въ трудахъ моихъ при мысли о разлукѣ съ вами, не только какъ съ жрецами науки, но какъ съ добрыми товарищами и честными гражданами. Прослуживъ болѣе 23 лѣтъ при харьковскомъ университѣ, я съ гордостью буду вспоминать, что имѣль честь принадлежать къ сословію, гдѣ находится столько талантливыхъ людей и гдѣ преданность своему долгу у многихъ доходила до самоотверженія, представляющаго истинный прогрессъ въ сравненіи съ прежними старыми временами, когда не рѣдкостію было встрѣтить въ ученомъ сословіи лица, видѣвшія въ наукѣ, по выражению Шиллера, не божественную грацію, но дойную корову. Тронутый до глубины души выраженіями вашей любви ко мнѣ, я готовъ-бы былъ тысячу разъ раскаиваться въ моемъ рѣшеніи, если-бы совѣсть моя не говорила, что я поступилъ такъ, какъ на мѣстѣ моемъ поступиль-бы всякий честный человѣкъ, привыкшій серьезно относиться къ исполненію своихъ обязанностей. Въ прощальныхъ рѣчахъ, обращенныхъ ко мнѣ, сказано много лестнаго въ похвалу моей ученої и административной дѣятельности. Неослѣпляясь самолюбіемъ и примѣнія къ себѣ тотъ-же аршинъ, которымъ я измѣрялъ достоинства другихъ, я все доброе, сказанное обо мнѣ, отнюне не столько къ дѣйствительнымъ моимъ заслугамъ, которыхъ весьма неизажны, сколько къ вашему сочувствію, къ прямотѣ и искренности моихъ дѣйствій и намѣреній. Дѣйствительно, мн. гг., я горячо любилъ университетъ и отъ всей души желалъ добра каждому изъ васъ, если-же дѣйствія мои не всегда соотвѣтствовали вашимъ желаніямъ, если я огорчила кого нибудь изъ васъ, или-же, можетъ быть, грѣшилъ иногда противъ самой истины, интересы которой были, однако, для меня дороги, то прошу васъ великодушно простить меня и вѣрить, что всѣ вины мои и промахи проистекали не отъ недостатка добродой воли, или преступнаго равнодушія къ своему долгу, но отъ ложныхъ, хотя и сознательныхъ, уѣждений, что это были ошибки ума, но не сердца. Разставаясь съ вами, я считаю нравственюю своею обязанностью принести мою искреннюю, ду-

шевную признательность всѣмъ бывшимъ моимъ сотрудникамъ: гг. преподавателямъ за всецѣлое посвященіе себя служенію наукѣ, за постоянную заботливость о пользѣ своихъ слушателей, за правдолюбіе и искренность мнѣній, при обсужденіи дѣлъ въ нашихъ коллегіальныхъ собраніяхъ; гг. чиновникамъ по хозяйственной и административной части за безузоризненное исполненіе своихъ обязанностей, значительно облегчавшее мнѣ бремя заботъ по хлопотливой и многосложной должности ректора университета; г. инспектору студентовъ, во имя общей любви нашей къ молодымъ людямъ, которые сумѣли Ѣѣнить ее и вели себя такимъ образомъ, что, во все времена моего ректорства ни одинъ изъ нихъ не подвергся исключенію изъ университета за безнравственные поступки и нарушеніе правилъ подчиненности. Благоволите и вы, ваше превосходительство, многоуважаемый мною Карль Карловичъ (*), принять глубочайшую мою благодарность за то, что, управляя неоднократно, въ теченіи болѣе или менѣе продолжительного времени, харьковскимъ учебнымъ округомъ, вы постоянно оказывали вниманіе къ моимъ представленіямъ въ тѣхъ случаяхъ, когда они касались дѣйствительныхъ интересовъ университета, либо отдельныхъ его членовъ, и примите на себя труль передать такую-же благодарность и достойному попечителю нашему Дмитрію Сергеевичу Левшину. Еще, мн. гг., одно и послѣднее къ вамъ слово. Выходя изъ среды вашей, я уношу съ собою твердую вѣру, что харьковскій университетъ будетъ идти безостановочно по пути истиннаго прогресса, что ученое сословіе его, имѣя въ главѣ выборнаго ректора, съумѣетъ употребить возвращенное ему право на пользу общества и что ожидаемая всѣми большая самостоятельность русскихъ университетовъ, которую, если неошибаюсь, нынѣшнее просвѣщенное министерство считаетъ необходимымъ условиемъ ихъ нормального существованія, дастъ вамъ и вашимъ прѣемникамъ возможность еще плодотворите, еще живительнѣе трудиться во славу отечества и науки.

(*) К. К. Фойгтъ, помощникъ попечителя, управляющий въ настоящее время харьковскимъ учебнымъ округомъ, за отсутствиемъ генераль-лейтенанта Д. С. Левшина.

Позвольте-же, ми. гг., предложить тостъ, ко-
торый, я увѣренъ, найдеть живѣйшій отголосокъ
въ каждомъ изъ васъ, тостъ за благоденствие харь-
ковскаго университета.»

Обѣдъ кончился, какъ и вѣс обѣды, но долго
еще оставались присутствовавшіе на немъ, дорожа
временемъ, которое они могли провести вмѣстѣ съ
своимъ уважаемымъ и любимымъ ректоромъ и на-
ставникомъ. Въ заключеніе этого описанія, нельзя
не выразить желанія, что-бы наше общество съ
сочувствіемъ обратилось къ этому весьма замѣча-
тельному событию въ одномъ изъ немногихъ рус-
скихъ университетовъ. Такое сочувствіе весьма по-
лезно было-бы и потому, что въ настоящее время
отвсюду слышатся сожалѣнія, устно и печатно вы-
сказываемыя, о недостаткѣ у насъ честныхъ и по-
лезныхъ общественныхъ дѣятелей.

(Сообщено).

ПРО ТЕПЛО.

(ЗА ДЛЯ УКРАИНСЬКІХЪ ШКОЛЬ)

Урокъ п'ятий.

Якъ би ми узяли кусокъ жаліза у аршинъ зав-
довшки, завшишки и завтовшки, то тоді мали бъ
жаліза *кубичний аршинъ*. Отъ коли хто каже,
що вінъ має чого небудь, наприкладъ сіна, кубич-
ний сажень, то се значить, що у єго е *стіль сіна*
у сажень завдовшки, завшишки и завтовшки. Запримітивши, що звецца кубичнимъ аршиномъ або
сажнемъ, поведемъ свою річъ далі.

Возьмемо й нагріємо кубичний аршинъ жаліза, то
одъ тепла воно роздасця, частини єго розсунуться,
стануть одна відъ другої далі, ніжъ були спершу,
и жалізо вже займе більшу місцену, ніжъ кубичний
аршинъ. Тобъ-то: *у кубичному аршині гарячого*
жаліза буде меншъ частинъ, ніжъ у такому
жъ завбільшки шматку жаліза холодного. Діло-жъ звісне, що чимъ більшъ у чому небудь
частинъ, тимъ у єму більше й ваги,—значить *ку-
бичний аршинъ холодного жаліза важче, ніжъ*

гарячого. Увесь-же шматокъ жаліза хочъ холодний
(завбільшки у кубичний арш.), хочъ гарячий (коли
вінъ займе більшъ місця, ніжъ куб. арш.) завжди
однаково, бо у теплі нема ніякої ваги.

Якъ би ми узяли й нагріли кубичний аршинъ
воздуху, то частини єго розсунуться, стануть далі
одна одь однієї, ніжъ спершу, и у одному куб.
арш. стане іхъ меншъ, а одь сего й ваги у одно-
му куб. арш. теплого воздуху буде меншъ, ніжъ у
холодному. Легчий воздухъ піднімається завжди у
гору, тимъ то у хаті підъ стелею теплішъ, ніжъ
долі, а якъ мухи дуже люблять тепло, то вони й
сидять на ніч на стелю.

Звісне діло, що коли у хаті у чоловіка цілі
вікна, та ще до того й двері причинені, то засви-
чений каганець горить добре, и єго ніщо не зади-
ма. Одчини-жъ ти двері у другу хату, дебъ було
холоднішъ, ніжъ у першій, та поставъ каганець у
низу—поломня одь каганца почне схилятись у теплу
хату; підніми жъ ти каганець у гору—поломня одь
каганца одхилиться у холодну. Се одь того, що зъ
холодної хати, якъ тільки одчинишъ двері, заразъ
знизу почне йти холодний и важчий воздухъ и ви-
шірати у гору зъ теплої хати теплий и легчий,—
тобъ-то почне подувати *вітерець*.

На світі не скрізь одинаково тепло,—у однімъ
місці теплішъ у другімъ холоднішъ. Зъ того місця,
де холоднішъ, знизу йде холодний воздухъ туди,
де теплішъ, и вишіра теплий воздухъ у гору—одь
сего то й бува на світі вітеръ. А якъ би на світі
було скрізь одинаково тепло, то не було бъ и вітру.

Чимъ більшъ у одному місці воздухъ охолоне, а
у другімъ нагріється, и чимъ дужче почне холод-
ний важчий воздухъ вишірати знизу у гору теплий
и легчий, тимъ бува більший вітеръ. У нашій сто-
роні вітеръ миняється—сегодні дме зъ одного боку,
завтра зъ другого, а е такі краї, де вітеръ мі-
сяць, або й більш дме зъ одного боку. Може зъ
васъ хто запримітивъ, що въ день вітерець подима
зъ річки, а у ночі зъ берега на річку. Се бува
ось одь чого: земля въ день швидче нагріється,
ніжъ вода, а одь сего у день надъ водою буде
воздухъ (повітря) холоднішъ, ніжъ надъ землею;
холодний воздухъ почне йти на берегъ и вишірати
відтіль теплий,—тимъ то у день и дме зъ річки.
Якъ же тілько зайде сонце, то земля почина холо-

нуть, и охолоне швидче ніжъ вода; тоді надъ землею воздухъ (повітря) буде важчий, ніжъ надъ водою, вінъ почне йти зъ берега па річку па вишірати відтіль теплий воздухъ—тимъ у ночі дме зъ берега.—Зъ вітрівъ намъ багато користи, якъ би не було вітрівъ, то ми бъ и на світі не прожили: бо скілько на світі гніє усякої ногані, зъ неї йде така вона, що й задушниця можна, а вітрець все те односить. Се-жъ я нагадавъ тільки про одно, а якъ добавлю ще, що якъ би не було вітрівъ, то не було бъ и дощу у насъ (бо мабуть усякий за-примітивъ, що вітеръ наганяє до насъ хмари)— усяке тоді скаже: «спасибі Богові, що е вітеръ». Та якъ би не було бъ вітра; то й хліба, нігде було бъ змолоту и перивіять, бо водяні млинни и машини не скрізь е. Бувають страшенні вітри, котрі зовутися бурею—такъ одь тихъ нехай уже Богъ боронить. Буря бува місцями, и що тілько не зустріне усе рве, крутить, лама. Роківъ ізъ сімъ тому назадъ була страшнена буря у Ромні, якъ разъ підъ ярмарокъ объ Илі, и наробила дуже баґацько капости—побила й поламала усе, що тілько можна було побити або поламати; а у черніговській губернії, тодіжъ такъ й по вивертало дуби зъ коріннямъ.

Урокъ шостий.

Попереду ми казали, що вода не пропуска тепло; «якъ же, спітаєте ви, нагрівають воду такъ, що вона кипить»? Се друге діло! Ставлять горщикъ на вогонь, ті частини води, що внизу, нагріютьца, розсунутьца й піднімутьца у гору; іхъ місце займуть други частини холодні, вони тежъ нагріютьца, розсунутьца и піднімутьца у гору; такъ вона діється, ажъ поки усі частини води нагріютьца,—тоді вже кипить вода.

Якъ вода кипить, то зъ неї йде пара. Пара намъ, такъ якъ и воздуху (повітря) вікoli не видно,—тежъ що ми звемо парою—не пара, а водяні бульбашки, котрі роблютьца одь того, що паръ у холодному воздуху переходить вп'ять у воду. «Чудне щось, скажете ви, торочить чоловікъ! Та ні бо, не чудне! Адже якъ налить води трохи у миску, та поставити її на день на столі, чи на лаві, то води у мисці не стане—вона випариться; а щобъ

йшла зъ неї пара, ви не бачили. Се одь того, що вода, котра була у мисці, и воздухъ надъ нею були однаково нагріті,—тимъ зъ пари й неробилось водяніхъ бульбашокъ. Тоді жъ якъ кипить вода, то пара, котра йде зъ неї, дужче парита, ніжъ воздухъ надъ неї, и якъ тілько вона перейде у холодний воздухъ, то заразъ зъ неї роблютьца водяні бульбашки.

Зъ моря й річокъ завжди йде пара, и піднімається угому, а якъ угомъ холоднішъ, то тамъ зъ неї заразъ роблютьца водяні бульбашки, зъ бульбашокъ—хмари, а зъ хмаръ уже—йде дощъ.

Одь чого мокрі сорочки на вітрі швидче сохнуть, ніжъ у хаті? Одь того, що вітеръ разъ поразъ захапує зъ собою пару й односить її,—черезъ те вода швидче випарюється, и сорочки швидче сохнуть, ніжъ у хаті, де нема вітру.

У лісі скосена трава сохне не такъ швидко, якъ у полі, бо дерево не пропуска у гущину пі сонця, пі вітру. Грязюка сохне швидче тоді, якъ е вітеръ, бо вода випарюється тоді швидче. Якъ йде зъ води, або зъ чого небудь пара, то вона одійма й тепло—тимъ то, якъ умочить пальці у воду, то пальцеві буде холодно: вода буде випарюватица, и пара буде одімати у пальця тепло. Чимъ швидче вода буде випарюватица, тимъ пальцеві нашому буде холоднішъ.

Якъ вилізти зъ води підъ вітеръ, та намъ буде холодно, бо та вода, що пристане до нашого тіла, буде швидко випарюватица, и одімить у насъ тепло.

Одъчого, якъ ходить у мокрій одежі, намъ здається холодно? Вода випарюється, одніми у нашого тіла тепло, и намъ здається тоді холодно.

Тому у кого бува літомъ пітъ не такъ душно, якъ тому у кого его не бува, бо пітъ випарюється, одніма тепло, и чоловікові становитьца свіжішъ.

Якъ стане дуже душно у хаті, то близкають долівку водою—одь сего у хаті становитьца свіжішъ, бо вода заразъ почне випарюватица, и однімъ чимало тепла.

Хлібъ чирствіє тимъ, що зъ єго випарюється вода. Иноді у чоловіка такъ болить голова, що зробитьца гаряча якъ вогонь—тоді треба її мочити водою: вода заразъ почне випарюватица, однімъ лишне тепло, и чоловікові стане легше.

Якъ душе душно, то бжоли приносять воду и мочуть нею медъ за-для того, щобъ вінъ одь спє-

ки не ростопившися: вода почне випарюватися, однімъ одъ меду тепло и одъ того вінъ не тає.

Якъ тільки зъ пари почнуть робитьця водяні бульбашки, то вона холоне, бо тоді зъ неї тепло виходить. Тимъ-то у де-якихъ місцяхъ парою гріють хати. Роблють здоровенний казанъ зъ покришкою, у покрышці е дірка, куди вставляється труба; труба та йде скрізь усередині по стінамъ, и кінчаеться вп'ять де-небудь падъ другімъ казаномъ. Якъ тілько ми нагрімо воду такъ, що вона закипить, то зъ неї почне йти скрізь по трубі пар; зъ пари почнуть робитьця водяні бульбашки, і почне виходити тепло. Одъ сїго нагріваеться труба, а далі й стіни у хаті: ошіла зъ пари, якъ дійде вона до другого казана, и уже добре охолоне вп'ять робитьця вода.

Що зъ пари робитьця вода—се усякому відомо: якъ вакрить гарячий борщъ мискою, то миска спотie, на їй буде вода. Се одъ того, що пара піднявшись зъ гарячого борщу и доторкнувшись до холодної миски, вп'ять зробилася водою.

Урокъ семий.

Возьмемо жалізну скриньку, около одинъ бікъ її вимажмо сажею, другий крейдою, третій почеркаймо ножемъ (щобъ вінъ зробився шершавимъ), а четвертий оставимъ гладенькимъ. Налиймо у ту скриньку гарячої води, и поставмо проти кожного боку по тепломіру, то побачимо, що не всі тепломіри будуть показувати однаково—ті, що стоятимуть проти шершавого и вимазаного сажею боку, покажуть більше тепла, ніжъ ті, що стоятимуть проти гладенького и вимазаного крейдою.

Зъ сїго вже зразу усяке побаче, що зъ шершавого и вимазаного сажею (чорного) боку йде більше тепла, ніжъ зъ вимазаного крейдою або гладенького, бо усе шершаве (перівне) и чорне швидчъ віддає (пропуска скрізь себе) тепло, ніжъ біле або гладеньке.

Возьмемо дві пляшки. Одну изъ іхъ обліплемо золотимъ, а другу чорнимъ папіромъ, наллемъ у обидві гарячої води, и поставимъ де-небудь, то побачимъ, що вода у тій пляшці, котра обліплена папіромъ швидчъ охолоне, ніжъ у тій, що обліплена золотимъ, бо, вп'ять таки кажу, усе чорне

віддає (пропуска) швидчъ тепло, ніжъ біле, або гладеньке (ясне).

Якъ би ми у тіжъ самі пляшки налили холодної води, и поставили іхъ на сонці, то побачили бъ, що вода у пляшці, обліпленій чорнимъ папіромъ швидчъ нагріється, ніжъ у тій, що обліплена золотимъ, бо усе шершаве й чорне (притяга) тягне до себе тепло, а біле (ясне) й гладеньке одпиха.

Тимъ-то у день земля швидче нагріваеться (бо вона шершава й чорна), ніжъ вода (гладенька й ясна); а, якъ зайде сонце, то земля швидче охолоне, ніжъ вода, бо усе чорне й шершаве швидко оддає тепло, а гладеньке й біле (ясне)—ні.

Вода у старому засмаленому казані швидчъ заїка, нижъ у новому, бо усе чорне й шершаве притяга до себе тепло, а гладеньке й ясне одпиха.

За для того, щобъ снігъ швидче таявъ, у деякихъ місцяхъ сиплють на его сажу—тоді сажа (чорна) притягне до себе тепло и снігъ ростане.

Стіни у хаті й згадвору слідъ мазать крейдою тимъ, що літомъ стіна, обмазана згадвору крейдою, буде одпихати тепло, не пускати у хату, и въ хаті буде свіжішъ; зімою жъ стіна, обмазана у середні у хаті крейдою, не буде випускати тепла зъ хати, и тамъ буде теплішъ.

Якъ би ми взяли скількіс хусточокъ усякіхъ колірівъ, и послали іхъ по снігу проти сонця, то побачили бъ, що снігъ найбільшъ розстає підъ чорною хустиною, и найменшъ підъ білою. Зъ чого за для усяке вп'ять ясно стане, що біле одпиха одъ себе тепло, а чорне тягне его до себе.

Тимъ то коли хто хоче, щобъ ему було не душно літомъ, то шле собі одежду зъ чого небудь білого Та воно, коли хочете знати, и зімою краще є ходити у білому, ніжъ у чорному, бо біле не буде випускати тепла зъ нашого тіла, и намъ буде тепло; чорне жъ зразу випусте тепло, и намъ буде холодно.

Якъ уберешъ ноги у куряву, то тоді у ноги буде тепло, бо курява (притяга) тягне до себе тепло. Якъ же чоботи чисті й блестять (отъ якъ бува у панівъ), то тоді ногамъ холоднішъ, бо усе ясне й гладеньке відпиха відъ себе тепло.

Напослідокъ згадаймо, мої любі земляки, коротенько про все те, що ми візвали про тепло.

1) На світі нема нічого такого у чому бъ не

було хочъ трохи тепла. 2) Те, що має у собі тепла більшъ, оддає его тому, де его меншъ. 3) Одъ тепла усе роздається, розсновується, робиться більшимъ, займа більшъ місця. 4) У теплі нема ніякої ваги, бо усе, що тілько не нагріть, роздається, займе більшъ місця, а ваги у ему не прибуде. 5) Одинаковий завбільшки нагрітій кусокъ чого небудь буде легшъ, ніжъ холодний, бо у нагрітому куску буде меншъ частинъ, ніжъ у холодному. 6) Тимъ що на світі не скрізь одинаково тепло воздухъ (повітря) двигається, йде зъ одного місця у друге—одъ сего бува на світі вітеръ. 7) Не все на світі пропуска скрізь себе тепло, або, краще сказати, не скрізь усе воно швидко проходить. 8) Одъ тепла бува пара, зъ пари роблються водяні бульбашки, зъ водянихъ бульбашокъ хмари, а зъ хмаръ дощъ, снігъ и градъ. 9) За для того, щобъ зробить воду парою, треба її добре нагріть, тобъ то у царі е баґацько тепла. 10) Якъ почнуть зъ пари робиться водяні бульбашки, то зъ неї виходить баґацько тепла. 11) Усе черне й шершаве (притяга) тягне до себе тепло й швидко его скрізь себе пропуска, а усе біле (ясне) й гладеньке відішиха відъ себе тепло и не швидко его пропуска скрізь себе. 12) Найбільш тепла дає намъ сонце. 13) Тепло е скрізь у всему,—тимъ то якъ бить чимъ небудь однимъ по другому, або терти що небудь одно объ друге, то заразъ показується (проявляється) тепло. Якъ що гніє, то зъ его й тепло іде. Краще усого сказати, якъ тілько у чому небудь частини почнуть соваться, переходити зъ місця на місце, то заразъ показується (проявляється) й тепло. Чимъ швидче частини соваються, переходятъ зъ місця на місце, тимъ більшъ (проявляється) показується й тепла.

А. С.

ПОЖЕРТВОВАННЯ.

Въ пользу Славянъ, отстаивающихъ свою вѣру и народность, получены въ редакціи «Прибавленій» слѣдующія пожертвования: отъ Іакова—1 р., отъ «Крейданскаго мельника»—1

руб.; всего, съ прежде доставленными, 48 руб. 14 коп. сереб.

ОТВѢТЫ РЕДАКЦІИ.

Въ Харьковъ—1. Зухину: мы можемъ отвѣтить вамъ только то, что вы слышали уже, т. е.: статья ваша не будетъ напечатана;

г. «Крейданскому мельнику»—ваши статьи отданы на разсмотрѣніе цензуры.

ЧАСТИНЫ ОБЪЯВЛЕНИЯ.

1) Пріїхавши изъ С.-Петербурга садовникъ, рекомендуетъ себя къ услугамъ по своему ремеслу.

Нынѣ временно жительствуетъ близъ г. Харькова, на дачѣ г. Рашина, возль хутора г. Тюрина, у садовника Штейнранда. (160)—1.

2) При кондитерской на Екатеринославской улицѣ, вновь открытъ кофе-ресторанъ и бильярдъ, где можно получать и обѣдъ на домѣ. (100)—1.

3) Продается енотовая шинель и шинель на ватѣ и шелковой подкладкѣ, съ чисто-бровымъ воротникомъ; у г-жи Спасской, въ ея домѣ, на Пескахъ. (108)—1.

4) На Екатеринославской улицѣ, въ домѣ Шербинина, подъ № 8, у фотографа Лакура поступилъ въ продажу большой выборъ стереоскоповъ, видовъ, пейзажей и группы для стереоскоповъ. Одинъ стереоскопъ и шесть видовъ стоятъ 3 р. 50 к. (186)—1.

5) Въ окрестности Харькова, на земль г. Рашина, близъ х. Беркосова, г. Тюрина, изъ моей Штейнгранда древесной школы имѣются нынѣ на продажу разныхъ лучшихъ сортовъ яблоневыя и грушевыя щеленые молодыя деревья, хорошаго окрѣпленаго роста съ самыми надежными корневищами, также отличныя разновидности грунтовыхъ розъ и другие цветочныя кустарники.

Садовникъ Георгій Штейнграндъ. (326).

6) ВЪ МАГАЗИНЪ

Т. ВИТТА,

смѣжно съ дворянскимъ собраниемъ, принимаютъ заказы на ручные прессы, вырѣзаніе буквъ, гербовъ и т. п., какъ на металлахъ, такъ равно и на разныхъ камняхъ.

Работы исполняются въ точности.

Тамже дѣлаются посредствомъ сухопечатанія визитныя карты, бланкеты и проч. и продаются оплатки изъ разноцвѣтной бумаги и письменныя при надлѣжности. (270)—1.

7) Дама, француженка, желаетъ преподавать уроки французскаго языка; желающіе могутъ оставить свой адресъ въ магазинѣ и. Лемерѣ и Ко, на Московской улицѣ. (120)—1

8) Желаетъ имѣть място НЯНИ въ городѣ или на выездѣ. Спросить въ д. Герсевановой, на Садовой ул., близъ благотворительного общества, Марью Кондратенкову. (120)—1

9) ЛИФЛАНДЕЦЪ, иль сколько лѣтъ занимавшійся управлениемъ имѣній въ Россіи, желаетъ имѣть място управляющаго; узнать можно у каретнаго мастера Крезе, на Николаевской улицѣ, близъ харьковскаго моста. (180)—3.

10) Дѣвица изъ Пруссіи желаетъ имѣть място въ городѣ или деревнѣ для обучения дѣтей ильецкому языку; узнать на Николаевской ул. въ д. Сергиева, у М—те Кондратовичъ, отъ 11 часовъ утра до 1-го. [180]—3.

11) Продается городская двухъ-мястная карета, работы петербургскаго мастера, спновъ отдельная, съ новымъ ходомъ колесъ, на лежачихъ рессорахъ. Видѣть можно на Ярославской улицѣ, въ д. 1-жи Метлеркампъ, где пансіонъ. Цѣна 500 р. (180)—4

12) На Сумской улицѣ, противъ ц. Миро-сицы, въ д. генеральши Шатовой, отдается квартира въ наемъ о 12 комнатахъ, во 2-мъ этажѣ, со всѣми службами къ ней принадлежащими; о цѣнѣ можно узнать отъ швей-чара. (154)—3.

13) Честь имъю извѣстить почтеннѣйшую публику, что я приготовляю не только отдельные зубы, но и цѣлые челюсти по спо-бу извѣстнаго американскаго врача Putnam'a, изъ матеріала, подъ названіемъ Вулканита, употребляемаю въ новѣйшее время для при-готовленія искусственныхъ зубовъ. Эта масса, относительно прочности и красоты, далеко превосходитъ бывшую по нынѣ въ употребле-ніи гиппопотамову кость, въ короткое время теряющую свой цѣпть, и измѣняющуюся въ составѣ своеи отъ влаги полости рта, на что я во всякое время готовъ представлять неоспоримыя доказательства. Почтеннѣйшая публика найдетъ у меня достаточный выборъ зубовъ, изъ этой новой массы сдѣланыхъ, и будетъ, я надѣюсь, совершенно удовлетворена способомъ вставлениія оныхъ.

Пломбирование зубовъ въ новое время, по-средствомъ многихъ открытій, цѣли соотвѣт-ствующихъ, сдѣлало значительные успѣхи. Зубы золотомъ, платиною, или зубною э-малью, въ столь короткое время пріобрѣвшіе общее одобреніе публики, наполненные, становятся удобоупотребляемыми органами, совершающими свои отправленія на многие годы.

Сверхъ того изобрѣтена липешка, непо-средственно, весьма быстро и вѣрно на зубной первѣйствующей, которая, не причиняя ни малѣйшей боли, во многихъ случаяхъ дѣлаетъ вырываніе зубовъ излишнимъ; болѣй зубъ возвращается, такъ сказать, къ нор-мальному своему состоянію.

Наконецъ, предлагаю я свои услуги во всѣхъ встѣ чающихся случаяхъ врачеванія зубовъ, наприм., для расправления криво-растущихъ зубовъ, для задѣлыванія отверстій твердаго нѣба и небной занавѣси и проч.

Недостаточные больные во всякое время дня мо-гутъ получать безвозмездное пособіе и будутъ снаб-жены необходимыми медикаментами.

Жительство имѣю на Сумской улицѣ, въ домѣ Антоновской, возлѣ театра.

Состоящій при харьковскихъ университе-тѣ и институтѣ благородныхъ дѣвицъ и проч. зубной врачъ ЛЕОПОЛЬДЪ ЯКОБСОНЪ. (1410).

14) Желають имѣть папку, преимуществен-но нѣмкую къ одному дитяти, и просятъ доставить адресъ въ контору губернскай ти-пографіи. (105)—2

15) Отдается вновь отданная квартира о 8 комнатахъ, со службами,—на Нѣмецкой улицѣ Скрыпниковомъ переулкѣ, въ д. Ладинской. (98)—3

16) Увѣдомляю г. моихъ закащи-ковъ: 1) о переводе своего сапожнаго заведенія въ домѣ Тарасова, на Москоз-ской улицѣ (рядомъ съ магазиномъ Гу-бина), и 2) о полученіи разнаго рода сапожнаго товара прекраснѣйшаго до-стоинства. При чёмъ искренно бла-даря за вниманіе публики, имѣю честь просить и на будущее время удостоить заказами, которые будутъ выполняемы мною аккуратно, добросовѣстно и по умѣренной цѣнѣ.

С. Додукаловъ. (341)—3.